

suure hilinemisega või aga jäid hoopis saabumata. Tunduv osa saadud andmeist oli seejuures kaunis lünklik, mis asjaolu põhjustas uut kirjavahetust täiendavate teadete saamiseks. Täiendusköite kui esimese seda laadi ürituse eri iseloomust tingitud põhjusil ei ole ka osa neid kaastöölisi, keda on palutud kirjutada põhiväljaandes ilmunud artiklite kohta vajalikke jätke, täiendusi ning parandusi, saanud toimetusele osutada abi soovitava l määral. Ainuüksi artiklite kättesaamisega on olnud suuri raskusi. Muu seas tuli kunstiala ühe peamise kaastöölise loobumise tõttu toimetamistööst kestel temalt saabumata kaastöö jaotada mitme uue kaastöölise vahel; see asjaolu pole omakorda jätnud mõju avaldamata näiteks kunstnikke käsitlevate artiklite suhtelisele ühtlusele ja osalt selle ala isikutegi valikule.

Eestis toimunud kiire poliitilise arengu protsess ja sellest tingitud ulatuslikud riiklikud ümberkorraldused ning intensiivsemaks muutunud tegevus teaduse, kirjanduse, kunsti, muusika, teatri ja teiste kultuurialade valdkonnis on kasvava tendentsiga paisutanud elulugude jaoks uut ainekku. Seetõttu on tulnud artiklimaterjali pidevalt täiendada. Neil ja muil põhjusil on toimetuse õlule langenud tavalisest rohkem tööd. Paljude jätk- ning täiendusartiklite kirjutamine on jäänud toimetuse enda hooleks. Samuti on tulnud artikleid üsna ulatuslikult kohastada täiendusköite iseloomuga. Rohkesti ajakulu on nõudnud artiklite andmestiku kontrollimine. Sünni- ja surmadaatumeid on arvukalt kontrollitud pastorite kaudu kirikuarhiivide põhjal. Peale selle on kontrollitud muidki biograafilisi andmeid, eriti teoste ja kirjutiste pealkirju, ilmumiskohti ja -aegu teoseilt endilt seevõrra, kui võrra need olid kättesaadavad. Teadete hankimise ja kontrollimise otstarbel on isikute, mitmesuguste asutiste ja organisatsioonidega peetud tuhandesse numbresse ulatuvat kirjavahetust. Teose toimetuse on lugenud ja parandanud artikleid käsikirjas ja seejärel kolmel korral korrektuur-äratõmbeis. Ühtlasi on korrektuure saanud ka autorid nende poolt kirjutatud artikleist ja peaaegu kõik need elavad isikud, keda vastavad artiklid käsitlevad, peale selle mitmed asjatundjad, kelle poole pöördui tekkinud küsimuste lahendamiseks. Täiendusköitele omaste nõuete rakendamise, uue ainekku juurdevoolu ja põhiväljaande kirjast suuruselt erineva trükikirja kasutamise tõttu on teos paisunud tunduvalt suuremaks, kui alguses oli kavatsatud.

Peale uute, esmakordselt avaldatavate biograafiaie esinevad täiendusköites jätkud põhiväljaandes ilmunud elavate tegelaste biograafiaile juhtumil, kui käsitletava isiku kohta on öelda oluliselt uut. Ka on tarbe korral lisatud mõningaid täiendusi artiklite põhiväljaandes ilmunud osadele. Täiendusköite iseloomu ja mahu tõttu ei olnud enamikul kordadel võimalik olulisemalt täiendada paljusid artikleid, mis igas suhtes enam ei rahulda praegusi nõudeid (näit. C. R. Jakobson). Seepärast on täiendamise kordadel piiratud peamiselt ainult märgatud otseste vigade parandamisega või puuduvate, kõige vajalikumate biograafiliste andmete lisamisega. Põhiväljaande mõne puuduliku artikli puhul, mille kohta on saadud küllaldaselt määral uusi andmeid vahepeal teostatud uurimiste jm. teel, on siiski osutunud ots-